

WINKLER GÁBOR
1941–2015

Szombathelyen született 1941. május 16-án, építészmérnöki oklevelét 1964-ben szerezte meg az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen, amely később a Budapesti Műszaki Egyetem része lett. Diplomájának megszerzése után előbb a kivitelező építőiparban, majd 1967 után tervezőként dolgozott.

Szűkebb szakterülete az építészettörténet volt, a városépítészet és a műemlékvédelem. Számos műemlék és történeti épület, illetve épületegyüttes helyreállításának, rekonstrukciójának tervezője volt az elmúlt évtizedekben. A nyolcvanas évektől Pápa történeti városközpontja rendezési terveinek készítése kapcsán érdeklődése a történeti városok revitalizációja felé fordult. Pápara készített rendezési terve a történeti szemléletet tette meghatározóvá a hazai várostervezésben; munkájáért 1981-ben Ybl Miklós-díjat kapott. *A historizmus főbb irányzatai a XIX. század európai építészetében* című tanulmányában [Építés- Építészettudomány 7 (1975) 3–4. 357–367] a legújabb európai kutatások eredményeinek figyelembevételével kidolgozta a 19. század építészetének korszerű építészettörténeti periodizációját. *A Sopron építésze a 19. században* (Akadémiai Kiadó, Budapest 1988) című könyve a korszak építészeti értékei teljes körű feldolgozásának első vidéki példája. 29 tudományos könyvet, 39 könyvfejezetet és 206 cikket publikált. A legújabb kor építészeti emlékeinek védelmére kidolgozta a „helyi védelem” módszerét, melyet 1998-ban belefoglaltak „az épített környezet alakításáról és védelméről” szóló törvénybe. Kiemelkedő fontosságú történeti együttesek helyreállítását tervezte (Csorna, premontrei prépostság, Győr, Pápa, Sopron belvárosa).

1964-ben egyetemi doktori, 1994-ben a műszaki tudomány kandidátusa fokozatot szerzett, 1994-ben a BME-n habilitált, 2004-ben a Magyar Tudományos Akadémia doktora lett.

Oktatóként a Győri Műszaki Főiskolán, majd a Széchenyi István Egyetemen, a BME Urbanisztika Tanszékén, az Építészettörténeti és Műemléki Tanszék által szervezett Műemlékvédelem Szakmérnöki Tanfolyamon és a pozsonyi Academia Istropolitanán tartott rendszeresen előadásokat. A Nyugat-Magyarországi Egyetem nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanára, a Széchenyi István Egyetem professor emeritusa volt.

Szerteágazó tudományos, oktatói, közéleti és társadalmi szerepet vállalt az elmúlt évtizedekben, amelynek során mindig az építészettörténet és a műemlékvédelem ügyét szolgálta. Tagja – és több ciklusban elnöke – volt az MTA Építészettörténeti és Műemléki Bizottságának, illetve utódjának. Elnöke volt az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának. Részt vett az Alpok-Adria munkaközösség Kis történeti központok munkabizottságának és az Europa Nostra Tanácsának munkájában. Külföldön sikeresen képviselte hazánkat: javaslatára 27 hazai helyreállítás részesült Europa Nostra-díjban.

Munkásságát számos díjjal, illetve kitüntetéssel ismerte el a szakma és a társadalom. Az Alpár Ignác-érem (1979), az Ybl Miklós-díj (1981), a Magyar Műemlékvédelemért érem (1990), a Podmaniczky Frigyes-érem (1992), a Hild János-érem (1995), a Kós Károly-díj (1999), a Forster Gyula-díj (2002), a Pázmány Péter-díj (2008), a Magyar Köztársaság Érdemrend Tisztikeresztje (2009) és a Möller Károly-érem (2012) birtokosa. Az Akadémiai Díjat az MTA 2015. május 4-i közgyűlésén vehette át az építészettörténet, az urbanisztika, a műemlékvédelem és az építészeti tervezés területén kifejtett sikeres és eredményes szakmai, oktatói és kutatói tevékenységéért, a 19. század építészetének kutatása területén végzett iskolateremtő munkásságáért, nemzetközileg is elismert életművéért.

Winkler Gábor nemcsak szerzőként szerepelt gyakran folyóiratunkban, hanem az utóbbi évtizedben tanácsaival és lektori munkájával is segítette a Szerkesztőség munkáját. 2015. május 18-án az MTA Székházáról az épület átadásának 150. évében rendezett konferencián tartott előadásának másnapján hunyt el. Emlékét őrizve ezúton búcsúzik Tőle tisztelettel a Szerkesztőség.